# A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. szeptember 7. *

A C-108/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Gerechtshof te 's-Gravenhage (Hollandia) a Bírósághoz 2005. március 4-én érkezett, 2005. január 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Bovemij Verzekeringen NV**

és

a **Benelux-Merkenbureau**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Schiemann, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (előadó) és E. Levits bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. február 2-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Bovemij Verzekeringen NV képviseletében E. M. Matser advocaat,

– a Benelux-Merkenbureau képviseletében C. van Nispen és E. D. Huisman advocaten,

– a holland kormány képviseletében H. G. Sevenster és M. de Grave, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság kormánya képviseletében S. Malynicz barrister,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében W. Wils és N. B. Rasmussen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. március 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

## Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL L 40., 1989.2.11., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o., a továbbiakban: az irányelv) 3. cikke (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelmet a Bovemij Verzekeringen NV (a továbbiakban: Bovemij) és a Benelux-Merkenbureau (Bureau Benelux des Marques, a továbbiakban: BBM) közötti jogvita keretében terjesztették elő, melynek tárgya az, hogy ez utóbbi elutasította az EUROPOLIS megjelölés védjegyként történő lajstromozását.

## Jogi háttér

3 Az irányelv 1. cikke ekként rendelkezik:

„Ezt az irányelvet alkalmazni kell minden olyan áruvédjegyre és szolgáltatási védjegyre, amelyet a tagállamok valamelyikében vagy a Benelux Védjegyhivatalnál védjegyként, együttes védjegyként, hitelesítési jegyként vagy tanúsító védjegyként lajstromoztak, vagy lajstromozásra bejelentettek, továbbá minden olyan áruvédjegyre vagy szolgáltatási védjegyre, amely a tagállamok bármelyikére kiterjedő hatályú nemzetközi lajstromozás tárgyát képezi."

4 Az irányelv 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés

a) [...]

b) nem alkalmas a megkülönböztetésre;

c) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak;

d) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket az általános nyelvhasználatban, illetve a tisztességes üzleti gyakorlatban állandóan és szokásosan alkalmaznak;

[...]"

5 Az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése értelmében:

„A (1) bekezdés b), c) és d) albekezdése alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, illetve a védjegy nem törölhető, ha a megjelölés használata révén a bejelentés bejelentési napját megelőzően megszerezte a megkülönböztető

képességet. Ezen túlmenően bármelyik tagállam előírhatja, hogy ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a megjelölés a megkülönböztető képességet a bejelentés bejelentési napját vagy a lajstromozás napját követően szerezte meg."

## Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

6 A Bovemij 1997. május 28-án az EUROPOLIS megjelölés szóvédjegyként történő lajstromozása iránti kérelmet nyújtott be a BBM-hez a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás értelmében a következő osztályokba tartozó szolgáltatásokra vonatkozóan:

36. osztály: Biztosítás; pénzügyi ügyletek; valutaügyletek; ingatlanügyletek;

39. osztály: Szállítás; áruk csomagolása és raktározása; utazásszervezés.

7 A BBM 1997. október 31-i levelével értesítette a Bovemijt, hogy átmenetileg megtagadja a lajstromozást. Ezt a következőképpen indokolta:

„Az EUROPOLIS megjelölés az EURO (mint Európa) szokásos előtagból, valamint a POLIS általános kifejezésből áll, és kizárólag leíró jellegű a 36. és 39. osztályban meghatározott, és egész Európára kiterjedő szolgáltatások tekintetében. A megjelölés tehát nem alkalmas a megkülönböztetésre [...]"

8 A Bovemij 1998. április 14-i levelében panaszt nyújtott be a bejegyzés átmeneti megtagadása ellen, azzal érvelve, hogy a szóban forgó megjelölést a gazdasági forgalomban 1998 óta rendszeresen védjegyként használta az Europolis BV, a Bovemij leányvállalata. Ezen állítás alátámasztása végett a Bovemij benyújtotta az Europolis BV három – kerékpárok biztosítására vonatkozó – kiadványát, és szükség esetén további bizonyítékok benyújtását vállalta.

9 A BBM 1998. május 5-i levelében jelezte, hogy nem talál a Bovemij által benyújtott panaszban okot arra, hogy visszatérjen az átmenetileg elutasító határozatára, kifejtve, hogy nincs szó használat révén történő megszerzésről, amennyiben az állítólagos használat tartama nem elegendő, és a benyújtott bizonyítékok csak a megjelölés kereskedelmi névként való használatát támasztják alá.

10 A BBM 1998. május 28-i levelében értesítette a Bovemijt a lajstromozás végleges megtagadására vonatkozó határozatáról.

11 A Bovemij fellebbezést terjesztett a Gerechtshof te 's-Gravenhage (hágai fellebbviteli bíróság) elé, melyben azt kérte, hogy a bíróság kötelezze a BBM-et a bejelentett megjelölés lajstromozására. E fellebbezés alátámasztásaként a Bovemij elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az EUROPOLIS megjelölés önmagában megkülönböztető képességgel bír, másodlagosan pedig arra, hogy a megjelölés a bejelentés bejelentési napját megelőzően már használat révén elismertnek minősült. A BBM vitatta ezen érveket.

12 A Bovemij által elsődlegesen felhozott érvet illetően, a Gerechtshof megállapította, hogy a benyújtott megjelölés a POLIS szó és az EURO előtag összetételéből áll. A holland „polis" kifejezés általában biztosítási szerződést jelöl. Ez összefoglaló név, mely számos különböző biztosítástípust fed. Az „EURO" a Benelux államokban jelenleg használatos pénzegységnek a (bejelentés időpontjában már ismert) neve, valamint az „Európa", illetve „európai" kifejezés elterjedt rövidítése. A Gerechtshof szerint e kifejezés használata olyannyira elterjedt, hogy az nem bír önmagában semmilyen megkülönböztető képességgel. E bíróság meglátása szerint az „EURO" az általános nyelvhasználatban jelölheti továbbá a szolgáltatások lényegi jellemzőjét, például azok minőségét, európai származását vagy rendeltetését. Így az alapeljárásban szóban forgó megjelölést az „EURO" előtag egy európai léptékű biztosítás jelentéssel ruházza fel.

13 A Gerechtshof ennélfogva úgy találta, hogy az EUROPOLIS megjelölés kizárólag olyan jelekből és adatokból áll, amelyek a forgalomban az áru jellemzői feltüntetésére használhatnak, valamint hogy e megjelölés önmagában nem alkalmas a megkülönböztetésre.

14 A másodlagosan hivatkozott érvet illetően, mely szerint az EUROPOLIS megjelölés a használat révén megkülönböztető képességet szerzett, a Bovemij úgy érvel, hogy ahhoz hogy egy megjelölés a használat révén megkülönböztető képességet szerezzen, elegendő – amennyiben a többi feltétel teljesül –, hogy e megjelölést védjegyként érzékeljék a Benelux államok területének jelentős részén, amely terület lehet csupán Hollandia területe.

15 A BBM e tekintetben úgy érvel, hogy a megkülönböztető képesség használat révén történő megszerzésének feltétele, hogy a használat tényéből következően a megjelölést védjegyként érzékeljék a Benelux államok egész területén, azaz a Belga Királyságban, a Holland Királyságban és a Luxemburgi Nagyhercegségben.

16 A Gerechtshof megállapította, hogy a felek nem értenek egyet a megkülönböztető képesség használat révén történő megszerzésének megállapításához figyelembe veendő területet illetően.

17 Kifejtette, hogy a Benelux államok esetében ezt a kérdést a bejelentés napjából kiindulva kell vizsgálni, és így az EUROPOLIS megjelölésnek csak az 1997. május 28-a előtti használata vehető figyelembe.

18 E körülmények között a Gerechtshof felfüggesztette eljárását, és az alábbi előzetes döntéshozatali kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az irányelv 3. cikkének (3) bekezdését, hogy a megkülönböztető képesség e bekezdés szerinti használat révén történő (a szóban forgó ügyben egy Benelux védjegy általi) megszerzésének feltétele az, hogy az érintett közönség a Benelux államok egész területén (azaz Belgiumban, Hollandiában és Luxemburgban) a bejelentési napot megelőzően védjegyként érzékelje a megjelölést?

Amennyiben az első kérdésre adott válasz nemleges:

2) Teljesül-e az irányelv 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt, az e bekezdés szerinti lajstromozásra vonatkozó feltétel, ha a megjelölést annak használata révén az érintett közönség a Benelux államok területének jelentős részén védjegyként érzékeli, és állhat-e ez a jelentős rész például csupán Hollandiából?

3) a) Figyelembe kell-e venni az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése szerinti használat révén szerzett megkülönböztető képesség megítélésekor a nyelvterületeket az adott területen belül, amennyiben a megjelölés egy tagállam (vagy, mint a szóban forgó esetben, a Benelux államok) területén hivatalos nyelv egy vagy több szavából áll?

b) Amennyiben a lajstromozás többi feltétele teljesül, elégséges feltétel-e a védjegyként történő lajstromozáshoz, amennyiben a megjelölést az érintett közönség a tagállam (vagy, mint a szóban forgó esetben, a Benelux államok) nyelvterületének jelentős részén – ahol ezt a nyelvet hivatalosan beszélik – védjegyként érzékeli?

**Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről**

*Az első és a második kérdésről*

19 Az első két kérdéssel, amelyeket együtt célszerű megvizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy mely területet kell figyelembe venni annak vizsgálatkor, hogy egy megjelölés szerzett-e használat révén megkülönböztető képességet az irányelv 3. cikke (3) bekezdésének értelmében, egy tagállamban, illetve tagállamok egy olyan csoportjában, mint amilyen a Benelux államok, melyek a védjegyek területén közös szabályozással rendelkeznek.

20 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra a BBM-nél lajstromozott védjegyeket illetően, hogy a Benelux államok területe egy tagállam területének tekintendő, mivel az irányelv 1. cikke e védjegyeket egy tagállamban bejegyzett védjegyeknek tekinti (a Bíróság C-375/97. sz., General Motors ügyben 1999. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5421. o.] 29. pontja).

21 Az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése nem biztosít védjegylajstromozásra önálló jogot. Csupán az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b–d) pontjában meghatározott elutasítási okok alóli kivételről rendelkezik. Alkalmazási körét ennélfogva ezen elutasítási okokra tekintettel kell értelmezni.

22 Annak megítélésekor, hogy a használat révén megszerzett megkülönböztető képesség okán az említett elutasítási okok alóli kivételről van-e szó az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése értelmében, egyedül az érintett tagállam (vagy, adott esetben, a Benelux államok) területének azon részén fennálló helyzet releváns, ahol az elutasítási okokat megállapították (a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet [HL 1994. L 11., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.] 7. cikkének (3) bekezdése vonatkozásában, mely rendelkezés lényegében azonos az irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével, lásd a Bíróság C-25/05. P. sz., Storck kontra OHIM ügyben 2006. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-5719. o.] 83. pontját).

23 Ennélfogva az első két kérdésre azt a választ kell adni, hogy az irányelv 3. cikkének (3) bekezdését akként kell értelmezni, hogy egy védjegy csak akkor lajstromozható e rendelkezés alapján, amennyiben megállapítható, hogy e védjegy használat révén megkülönböztető képességet szerzett a tagállam – vagy a Benelux államok esetében annak – egész területén, ahol elutasítási ok fennáll.

*A harmadik kérdésről*

24 A harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kér választ, hogy a használat révén szerzett megkülönböztető képesség megítélésekor milyen mértékben szükséges figyelembe venni a nyelvterületeket a tagállam – adott esetben a Benelux államok – területén belül, amennyiben a megjelölés egy tagállam vagy a Benelux államok területén hivatalos nyelv egy vagy több szavából áll.

25 Az alapeljárásban a BBM és a kérdést előterjesztő bíróság úgy találták, hogy a szóban forgó megjelölés leíró jellegű, és nem alkalmas a megkülönböztetésre, melyek az irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontjában meghatározott elutasítási okok. Különösen annak figyelembevételével jutottak erre a következtetésre, hogy a holland „polis" kifejezés általában biztosítási szerződést jelöl. Az alapeljárásban megállapított elutasítási okok tehát a Benelux államoknak csak azon a részén állnak fenn, ahol a holland nyelvet beszélik.

26 Ebből következően, tekintettel az első két kérdésre adott válaszra, annak megítélésekor, hogy egy ilyen megjelölés szerzett-e a használat révén megkülönböztető képességet, mely alátámasztaná az ezen elutasítási okoktól való eltekintést az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése értelmében, a Benelux államoknak azt a részét kell figyelembe venni, ahol a holland nyelvet beszélik.

27 Az így meghatározott nyelvterületen az illetékes hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy az érintett fogyasztók, vagy legalábbis jelentős részük a szóban forgó árut vagy szolgáltatást a megjelölés védjegyként történő használata révén egy meghatározott vállalkozástól származóként azonosítja-e (lásd e tekintetben a Bíróság C-108/97. sz. és C-109/97. sz. Windsurfing Chiemsee ügyben 1999. május 4-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-2779. o.] 52. pontját, a C-299/99. sz. Philips ügyben 2002. június 18-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-5475. o.] 61. pontját).

28 Következésképpen a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy mivel egy tagállam vagy a Benelux államok területén hivatalos nyelv egy vagy több szavából álló megjelölésről van szó, amennyiben a tagállamnak, illetve a Benelux államoknak csak egy bizonyos nyelvterületén áll fenn elutasítási ok, azt kell vizsgálni, hogy e megjelölés használat révén megkülönböztető képességet szerzett-e e nyelvterület egészében. Az így meghatározott nyelvterületen meg kell vizsgálni, hogy az érintett fogyasztók, vagy legalábbis jelentős részük a szóban forgó árut vagy szolgáltatást a megjelölés védjegyként történő használata révén egy meghatározott vállalkozástól származóként azonosítja-e.

## A költségekről

29 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

**1) A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv 3. cikkének (3) bekezdését akként kell értelmezni, hogy egy védjegy csak akkor lajstromozható e rendelkezés alapján, amennyiben megállapítható, hogy e védjegy használat révén megkülönböztető képességet szerzett a tagállam – vagy a Benelux államok esetében annak – egész területén, ahol elutasítási ok fennáll.**

2) **Mivel egy tagállam vagy a Benelux államok területén hivatalos nyelv egy vagy több szavából álló megjelölésről van szó, amennyiben a tagállamnak, illetve a Benelux államoknak csak egy bizonyos nyelvterületén áll fenn elutasítási ok, azt kell vizsgálni, hogy e megjelölés használat révén megkülönböztető képességet szerzett-e e nyelvterület egészében. Az így meghatározott nyelvterületen meg kell vizsgálni, hogy az érintett fogyasztók, vagy legalábbis jelentős részük a szóban forgó árut vagy szolgáltatást a megjelölés védjegyként történő használata révén egy meghatározott vállalkozástól származóként azonosítja-e.**

Aláírások